

РЕШЕНИЕ

№ 78

гр. Горна Оряховица , 10.03.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ГОРНА ОРЯХОВИЦА, X СЪСТАВ в публично заседание на десети февруари, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Илина В. Джукова

при участието на секретаря Стела Т. Бакърджиева
като разгледа докладваното от Илина В. Джукова Гражданско дело № 20204120101358 по описа за 2020 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявени са обективно кумулативно съединени осъдителни иски с правно основание чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ.

Ищецът Р. П. Ц. твърди, че на 02.08.2018 г. срещу него било образувано досъдебно производство № 471/2018 г. по описа на РУ на МВР – Горна Оряховица за престъпление по чл.234, ал.1 НК, което било прекратено и изпратено по компетентност на ТД „Дунавска“ към Агенция „Митници“. След приключване на административно-наказателното производство срещу него било издадено Наказателно постановление № 1304/2019 г. на Началник на отдел „МРР Дунавска“ при Главна дирекция „МРР“ на Агенция „Митници“, отменено изцяло с решението по АНД № 536/2020 г. по описа на съда, потвърдено с решение по АНД (К) № 10102/2020 г. по описа на Административен съд – Велико Търново. Твърди, че бил призоваван за разпити от органите на досъдебното производство и за даване на обяснения в производството по АНД № 536/2020 г. по описа на съда. Това му причинило емоционално и психическо напрежение и притеснения. Бил известен в града и за него се пуснали слухове, че е обвинен за кражба и измама, които накърнили репутацията му. Здравословното му състояние се влошило, като започнал да страда от безсъние, хипертония и кардиологични проблеми. Твърди, че преди обвинението извършвал превози с товарно МПС на цена по договаряне, средно по 70 лв. на ден, но в резултат на слухове в града, той останал без работни ангажименти. Моли за постановяване на решение, с

което ответникът Прокуратура на Република България да бъде осъден да му заплати 600 лв. – обезщетение за имуществени вреди и 11 400 лв. – обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от обвинение в извършване на престъпление, досъдебното производство по което е било прекратено, ведно със законната лихва върху тези суми от датата на предявяване на иска. Претендира присъждане на сторените в производството разноски.

Ответникът Прокуратура на Република България заема становище за неоснователност на предявените искове. Оспорва досъдебно производство № 471/2018 г. по описа на РУ на МВР – Горна Оряховица, прокурорска преписка № 1392/2018 г. по описа на Районна прокуратура – Горна Оряховица да е било образувано срещу ищеца. Твърди, че то е започнато на 02.08.2018 г. по реда на чл.212, ал.2 НПК за престъпление по чл.234, ал.1 НК. Твърди, че по делото било извършено претърсване на автомобила на ищеца от служител на МВР, но счита, че това действие не подлежи на предварителна или последваща проверка от Прокуратурата. Сочи, че протоколът за това действие бил одобрен от съда по реда на чл.161, ал.2 НПК. Признава, че досъдебното производство било прекратено с постановление от 31.01.2019 г., връчено на ищеца на 06.02.2019 г. и изпратено на административно-наказващия орган за преценка дали да започне административно-наказателно производство. Счита, че прекратяването на наказателното производство не е акт на наказателна репресия, поради което не е причинил вреди на ищеца. Оспорва да има причинна връзка между прекратеното досъдебно производство и твърдените вреди, като счита, че не отговаря за действията на административно-наказващия орган. Твърди, че досъдебното производство е продължило само 5 месеца, по него липсва акт на Районна прокуратура – Горна Оряховица, с който на ищеца да е придадено качество обвиняем или подсъдим, не е взета мярка за неотклонение, ищецът не е разпитан дори като свидетел. Счита претенцията за обезвреда на неимуществените вреди за неоснователна, а евентуално – несъответна на критерия за справедливост. Моли за отхвърляне на предявените искове, а в условията на евентуалност – за присъждане на обезщетения в по-нисък от претендирания размер.

Съдът, след съобразяване на твърденията на страните и преценка на събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявени са обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ за заплащане на обезщетение за причинени имуществени и неимуществени вреди, претърпени от обвинение в извършване на престъпление, досъдебното производство по което е било прекратено. Съдът не намира, че ищецът черпи основание за исковете си и от хипотезата на чл.2, ал.1, т.4, предл.2 ЗОДОВ, както

се обосновава в писмената защита. Независимо от цитирането на тази разпоредба в исковата молба, ищецът не се позовава на предвидения в нея фактически състав, търсейки заплащане на обезщетение. Той изрично подчертава, че претендираните суми съставляват обезвреда за причинените вреди, в резултат на обвинението срещу него в престъпление, което не е извършил. По тези съображения и съобразно заявления от ищеца петитум, в доклада на съда исковете бяха квалифицирани като такива с правно основание чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ без ищецът да възрази, че квалификацията е непълна. Дори въпреки изложеното да се приеме, че се търси обезщетение и за вредите от отмяната на административно наказание, наложено по административно-наказателното производство, водено от Агенция „Митници“, то в очертаната от твърденията на ищеца хипотеза, искът следва да се квалифицира такъв по чл.1, ал.1 ЗОДОВ, а не по чл.2, ал.1, т.4, предл.2 ЗОДОВ (приетото в т.1. на Тълкувателно постановление № 2/19.05.2015 г. по тълк.д. № 2/2014 г. на ВКС и ВАС). Този иск подлежи на разглеждане от административните съдилища а надлежен ответник по него съгласно чл.7, ал.1 ЗОДОВ е Агенция „Митници“.

Така с оглед обхвата на търсената защита, основателността на предявените искове е предпоставена от установяване от ищеца, че прекратеното досъдебно производство № 471/2018 г. по описа на РУ на МВР – Горна Оряховица, прокурорска преписка № 1392/2018 г. по описа на Районна прокуратура – Горна Оряховица било образувано срещу него и това му причинило емоционално и психическо напрежение и притеснения, започнал да страда от безсъние, хипертония и кардиологични проблеми; че в резултат от воденото срещу него досъдебно производство се породили се слухове в града, че е обвинен в кражба и измама, които накърнили репутацията му и довели до намаляване на работните му ангажменти по превоз с товарно МПС, както и че ако не бе обвинен в извършване на престъпление, респ. не бяха се породили слуховете за него, би реализирал доход от дейността си от 600 лв.

Използваният в чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ израз „обвинение в извършване на престъпление“ следва да се тълкува по-широко за нуждите на специалния деликт, а не в прекия му наказателно-процесуален смисъл. Така обвинение в извършване на престъпление е налице и в случаите, когато ищецът не е бил привлечен в качеството на обвиняем, но досъдебното производство е образувано срещу него (така Решение № 187 от 13.06.2012 г. по гр. д. № 1215/2011 г. на III Г.О. на ВКС) или когато е образувано полицейско производство по реда на чл.409 НПК /отм./, без уличеното лице да е било привлечено като обвиняем (така Решение № 341/05.10.12 г. по гр.д. № 1310/2011, на IV Г.О. на ВКС и Решение № 35/16.02.2016 г. по гр.д. № 5215/2015 г. на III Г.О. на ВКС). Дори в хипотезата, в която досъдебното производство е образувано срещу неизвестен извършител при достатъчно данни за извършено конкретно престъпно деяние, а едва по-късно ищецът е бил привлечен като обвиняем за същото престъпление, той търпи

вреди от наказателното преследване и в периода от време преди привличането, ако той е бил единственото лице, което е могло да извърши престъпното деяние, за което производството първоначално е образувано срещу неизвестен извършител. В тези случаи се приема, че ищецът търпи вреди от наказателното преследване от момента, в който е узнал за образуваното наказателно производство за конкретното престъпно деяние, което единствено той би могъл да извърши (вж. Решение № 425/01.12.2015 г. по гр.д. № 3143/2015 г. на IV Г.О. на ВКС). Именно поради посоченото, този момент, предхождащ привличането на лицето като обвиняем, се приема за начало на производството и в практиката по приложението на чл. 6, § 1 КЗПЧОС относно понятието „разумен срок“. Изложеното е основание за обобщен извод, че за да е налице обвинение в извършване на престъпление по смисъла на чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ, следва по делото да е установено, че надлежен орган е вменил на ищеца извършване на конкретно престъпление и ищецът знае това.

Съдът намира, че в случая липсва основание да се счете, че ищецът е бил обвинен в извършване на престъпление. От материалите по приложеното досъдебно производство № 471/2018 г. по описа на РУ на МВР – Горна Оряховица, прокурорска преписка № 1392/2018 г. по описа на Районна прокуратура – Горна Оряховица се установява, че същото е образувано на 02.08.2018 г. за престъпление по чл.234, ал.1 НК, извършено на същата дата в гр.Горна Оряховица и гр.Лясковец – държане на акцизни стоки без бандерол – 433 литра спирт, като такъв се изисква по закон и случаят не е маловажен. Досъдебното производство било образувано по реда на чл.212, ал.2 НПК – със съставянето на протокола за първото действие по разследването – извършени претърсване и изземване на лек автомобил на ищеца и на друго лице – М.П.Г., одобрени от Районен съд – Горна Оряховица съгласно чл.161, ал.2 НПК (Разпореждане № 246/03.08.2020 г., постановено по ЧНД № 650/2018 г. и Разпореждане № 242/03.08.2020 г., постановено по ЧНД № 651/2018 г. по описа на съда). На същата дата били извършени претърсване и изземване в помещения, обитавани от лицата – имот на М.Г. и гаражна клетка на ищеца, също одобрени от Районен съд – Горна Оряховица съгласно чл.161, ал.2 НПК (Разпореждане № 243/03.08.2020 г., постановено по ЧНД № 652/2018 г. и Разпореждане № 244/03.08.2020 г., постановено по ЧНД № 653/2018 г. по описа на съда). Ищецът и М.Г. били задържани на основание чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР на 02.08.2018 г. за времето от 14,00 часа до 19,00 часа без да са настанявани в помещение за временно задържане. В хода на досъдебното производство били разпитани като свидетели полицейски служители, извършен бил оглед на иззетите веществени доказателства, назначени били съдебно-химическа експертиза и съдебно-оценъчна експертиза, събрани били писмени доказателства. С постановление от 31.01.2019 г. наказателното производство по досъдебно производство № 471/2018 г. по описа на РУ на МВР – Горна Оряховица, прокурорска преписка № 1392/2018 г. по описа на Районна прокуратура – Горна Оряховица било прекратено, а материалите по

него – изпратени на Началника на ТД „Дунавска“ към Агенция „Митници“. Постановлението било връчено на ищеца лично на 06.02.2019 г.

Нито едно от извършените в хода на досъдебното производство действия не дава основание да се счете, че ищецът е бил обвинен в извършване на престъпление – той не само не е бил привлечен като обвиняем, но липсва и обвинение в релевантния за приложението на чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ и очертан по-горе широк смисъл. Досъдебното производство било образувано срещу неизвестен извършител, поради което не може да се счете, че с това е вменено обвинение на ищеца. Вярно, че са били извършени процесуално-следствени действия, свързани с упражняване на процесуална принуда и от автомобила и гаража му били иззети акцизни стоки, но тези действия, без последващо привлечение на ищеца като обвиняем, не могат самостоятелно да съставляват обвинение в посочения вече смисъл. Обвинение не може да съставлява и установяването на извършване на административно нарушение от Агенция „Митници“, тъй като не се касае за престъпление и защото органът не действа при обвързана компетентност по указания на Прокуратурата.

Така ищецът не е бил обвинен в извършване на престъпление и макар досъдебното производство да е било прекратено, това не е основание той да търси обезвреда по реда на специалния закон. За да бъдат основателни предявените пред съда претенции е необходимо кумулативното наличие на материалноправните предпоставки на специалната отговорност, а липсата на коя да е от тях обуславя неоснователност на исквете им и налага тяхното отхвърляне. Щом като не е налице основанието за отговорността в хипотезата, на която ищецът се позовава, обсъждането на въпросите налице ли е причинна връзка и причинени ли са имуществени или неимуществени вреди, се явява безпредметно.

По присъждане на направените разноски:

С оглед изхода на спора и съгласно чл.10, ал.2 и ал.4 ЗОДОВ ищецът дължи заплащане на съдебните и направените от ответника разноски, но в производството не са сторени разноски, нито ответникът е бил представляван от адвокат или юрисконсулт, поради което отговорност за разноски не следва да се разпределя.

На основание чл.258, ал.1 ГПК решението подлежи на обжалване.

Мотивиран така, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ исквете на Р. П. Ц., ЕГН *****, с постоянен адрес

гр.***** срещу ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ за заплащане на сумата от 600 лв. /шестстотин лева/, представляваща обезщетение за имуществени вреди и сумата от 11 400 лв. /единадесет хиляди и четиристотин лева/, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от обвинение в извършване на престъпление по прекратеното досъдебно производство № 471/2018 г. по описа на РУ на МВР – Горна Оряховица, прокурорска преписка № 1392/2018 г. по описа на Районна прокуратура – Горна Оряховица, ведно със законната лихва върху тези суми от датата на предявяване на иска –11.09.2020 г. до окончателното им изплащане.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Окръжен съд – Велико Търново в двуседмичен срок от връчване на преписи на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Районен съд – Горна Оряховица: _____